

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. Пирогова**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

**Вінницького національного
медичного Університету Пирогова**
В.М. Мороз

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. М.І.ПИРОГОВА**

Положення розглянуто та
затверджено на засіданні
вченої ради Вінницького
національного медичного
університету ім. М.І.
Пирогова.
Протокол № 8 від 26.05.2020р.

Вінниця, 2020 р.

Положення про дистанційне навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Вінницькому національному медичному Університеті ім. М.І.Пирогова (далі - Університет).

1.2. Положення розроблено з урахуванням Закону України «Про освіту» № 2145-УІІ від 05.09.2017 р., Наказом МОН України №466 від 25 квітня 2013 року (із змінами, внесеними згідно із Накази МОН України №660 від 01.06.2013р., №761 від 14.07.2015р., «Положення про організацію освітнього у ВНМУ ім. М.І.Пирогова».

1.3. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій

1.4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підвищення кваліфікації учасників освітнього процесу.

1.5. Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- **асинхронний режим** - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- **веб-ресурси навчальних дисциплін (програм)**, у тому числі дистанційні курси, - систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;
- **веб-середовище дистанційного навчання** - системно організована сукупність

веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

- **дистанційна форма навчання** - форма організації навчального процесу в Університеті, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;
- **інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання** технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;
- **психолого-педагогічні технології дистанційного навчання** - система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- **синхронний режим** - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- **система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм)** - програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;
- **система управління дистанційним навчанням** - програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;
- **суб'єкти дистанційного навчання** - особи, які навчаються (здобувачі вищої освіти, слухачі), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);
- **технології дистанційного навчання** - комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання в Університеті.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання реалізовується шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми навчання та використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Запровадження дистанційної форми навчання здійснюється відповідно до нормативних документів МОН України. Дистанційна форма навчання в Університеті запроваджується рішенням Вченої ради та наказу ректора Університету.

2.3. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються в Університеті, за ліцензованими, акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями) та/або освітніми програмами.

2.4. В Університеті освітній процес за дистанційною формою організовується відповідно до робочих навчальних планів, що затверджуються наказом ректора Університету.

2.5. Дистанційне навчання організовується в Університеті для здобувачів вищої освіти у зв'язку з неможливістю проведення занять за денною (очною) формою навчання, відбувається за наказом ректора Університету у зв'язку з настанням непередбачуваних обставин (карантин, виникнення пожежі, введення воєнного стану тощо).

2.6. Строк навчання здобувачів вищої освіти, слухачів за дистанційною формою встановлюється вченою радою Університету і має бути не меншим, ніж за денною (очною) формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями, окрім випадків наведених у пункті 2.5.

2.7. Кількість здобувачів вищої освіти, слухачів, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення вченої ради Університету в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу в Університет, підготовки іноземців та осіб без громадянства, окрім випадків наведених у пункті 2.5.

2.8. Веб-ресурси, що використовуються в Університеті для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки в Університеті.

2.9. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної (очної), заочної форм навчання можуть використовуватись в Університеті за наявності відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

2.10. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання в Університеті приймається наказом ректора.

3. Особливості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи.

3.2 Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар, проводяться зі здобувачами вищої освіти (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану та розкладу (який використовується і для

аудиторного, і для дистанційного навчання).

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно у синхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись в асинхронному режимі.

3.6. Лабораторне заняття проводиться дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись дистанційно у синхронному або асинхронному режимі.

3.8. Практична підготовка здобувачів вищої освіти (слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою, окрім випадків наведених у пункті 2.5.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання в Університеті включають проміжний (модульний), підсумковий та інші визначені в Університеті контролі знань, умінь та навичок, набутих здобувачем вищої освіти, слухачем у процесі навчання визначаються навчальними планами затвердженими вченою радою Університету.

Усі контрольні заходи в Університеті можуть здійснюватись відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

4. Особливості впровадження дистанційного навчання на період введення карантину

4.1. Дистанційне навчання в Університеті на період карантину вводиться наказом ректора з метою:

- забезпечення процесу навчання на період введення карантину шляхом реалізації ресурсних можливостей університету за рахунок оновлення змісту навчання та методів навчання, в тому числі особистісного підходу у навчанні;
- поширення доступу до освітньо-професійних програм вищої освіти з використання сучасних інформаційних ресурсів;
- індивідуалізації процесу навчання у відповідності до потреб, особливостей та можливостей кожного здобувача вищої освіти (слухача).

4.2. Для забезпечення проведення занять та консультацій для здобувачів вищої освіти (слухачів) з використанням технологій дистанційного навчання та навчально-методичних комплексів, розташованих на платформах Microsoft Teams та Google Meet в мережі Internet необхідними заходами є:

- наявність необхідного доступу до Internetу та електронної пошти, в тому числі, використання ресурсів університету;
- вміння користуватися сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями;

4.3. На час карантину викладачі кафедр Університету забезпечують підготовку презентацій, тестових завдань, повноцінних текстових методичних рекомендацій, тематичних повідомлень, рефератів тощо, які відповідають практичній (семінарській) частині даного заняття з можливістю їх розсилки на індивідуальні поштові адреси здобувачів вищої освіти:

- контроль знань здійснюється за допомогою системи дистанційного контролю Microsoft Teams та Google Meet, зазначається період початку та завершення тестування та дата закриття можливості проходження тестування;
- практична частина даного заняття може бути виконана за рахунок використання практичних завдань, які задаються здобувачам вищої освіти через їх розсилку на індивідуальні поштові адреси з вказанням методики оцінювання результатів, яка затверджена на методичному засіданні кафедри.
- у випадку неможливості виконання практичної частини заняття індивідуально, її виконання відбудеться після завершення карантину на наступних заняттях шляхом об'єднання тем практичних занять;
- викладачі кафедр під час днів визначених для проведення консультацій повинні знаходитись біля комп'ютера, що забезпечені камерами для надання консультацій як індивідуальних, так і колективних (при потребі);
- відпрацювання пропущених занять та негативних оцінок відбувається дистанційно та/або в офлайн-режимі, згідно визначених днів. Інформація про процедуру проведення відпрацювання
- в інших випадках, викладачі повинні надавати консультації щодо виконання індивідуальних завдань через спілкування по електронній пошті.

4.4. Студентам на час оголошення карантину необхідно налагодити комунікацію через електронну пошту із викладачами, що забезпечують читання лекцій та практичних занять з метою своєчасного одержання індивідуальних завдань;

- відповіді на одержані завдання студенти повинні надсилати викладачам кафедр у відповідності до затверджених на методичному онлайн-зібрані кафедри правил, які доведені до студентів.
- на час оголошення карантину підсумковий контроль знань за заняття проходить за допомогою системи дистанційного контролю Microsoft Teams та Google Meet;
- консультації щодо виконання індивідуальних завдань, написання історії хвороби, виконання самостійних робіт, тестування в системі Microsoft Teams та Google Meet тощо, проводиться за допомогою комунікації через електронну пошту, та в синхронному онлайн-режимі.
- актуальна інформація, яка подається навчальною та науковою частинами, відділом інтернатури, деканатами та кафедрами доступна здобувачам освіти на сайті Університету .

4.5. Навчальна та наукова частини, відділ інтернатури, деканати завідувачі кафедр та викладачі повинні постійно комунікувати та надавати актуальну інформацію (оголошення, повідомлення тощо) до відома здобувачів вищої освіти.

5. Забезпечення дистанційного навчання

5.1. В Університеті при організації навчального процесу за будь якою формою навчання технології дистанційного навчання використовуються для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних занять та при здійсненні навчальних занять.

5.2. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки, яке розміщене на Googl диску з авторизованим доступом.

5.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти Університету, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 21 серпня 2019 року №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації та стажування наукових та науково-педагогічних працівників». Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою

дистанційного навчання.

5.4. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання Університету цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;
- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

о методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; о документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять); о відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; о мультимедійні лекційні матеріали; о термінологічні словники;

о методичними рекомендаціями до практичних занять; о віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

о віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

о пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

о ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

о електронні бібліотеки чи посилання на них; о бібліографії;

о дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм; о інші ресурси навчального призначення.

5.5 Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів вищої освіти, слухачів заклад вищої освіти може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці в Університеті.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це положення вводиться в дію наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситись наказом ректора за рішенням Вченої ради Університету. У такому ж порядку Положення скасовується.